SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2722

av Rebecka Le Moine (MP)

Omberg som nationalpark

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Ekopark Omberg ska omvandlas till nationalpark och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Omberg ekopark är belägen i Östergötlands län vid Vätterns östra strand och området har en storlek på ungefär 1 700 hektar. Området är mycket välbesökt och uppskattat och lockar varje år cirka 350 000 besökare. Omberg utgör ett kärnområde för biologisk mångfald i södra Sverige. I området finns bland annat en stor mängd jätteekar, men även ädellövskogar, granskogar och lövsumpskogar. Det finns även ängsmarker och kalkkärr där det växer mängder av olika sorters blommor under vår och sommar. Förutom den vackra naturen och djurrikedomen i Omberg ekopark finns dessutom ett rikt kulturarv i form av fornlämningar som exempelvis Alvastra klosterruin från år 1143.

De omfattande inventeringar som genomfördes av Länsstyrelsen i Östergötlands län under åren 2001–2004 (”Ombergs natur och kultur - kunskapssammanställning och historiebeskrivning efter fyra års inventeringar”) gav för första gången en samlad bild av bergets natur- och kulturvärden och visade att dessa är både mer omfattande och mer värdefulla än vad som tidigare varit känt. Totalt 310 nationellt rödlistade arter, samt ytterligare 86 regionalt rödlistade arter påträffades.

I rapporten skriver dåvarande landshövding Björn Eriksson: ”Länsstyrelsens Ombergsinventering inleddes i ljuset av en framtida nationalpark på berget. Dessa planer har ännu inte aktualiserats, trots att berget utan tvekan är av nationalparksklass. Ett stort steg på vägen mot ett fullständigt skydd av berget utgör den Ekopark som bergets största markägare, statliga Sveaskog, på frivillig basis inrättade 2003. ”

En ekopark har inte samma juridiska skydd som en nationalpark, då det är ett frivilligt skydd. Nationalpark är det starkaste skyddet ett naturområde kan få, och signalerar att ett område har höga naturkvalitéer, vilket i sig kan gynna ekoturismen och den lokala ekonomin. Omberg förtjänar Sveriges tyngsta skyddsform och bör skyddas som nationalpark.

Rebecka Le Moine (MP)